

gelegd en aan een aantal volwassen Europeanen werden gasmaskers uitgereikt (hier en daar werden ook gasontsmettingsploegen gevormd) – aan de inheemsen en Chinezen was men bij het uitbreken van de oorlog in de *Pacific* nog niet toegekomen en gasmaskers voor kinderen ontbraken toen nog. Dan kregen veel witte gebouwen een camouflage-beschildering, meestal in donkere kleuren. Af en toe werden luchtbeschermings-oefeningen gehouden waarbij de steden geheel verduisterd waren – die verduistering bleek niet erg effectief te zijn omdat dan de donkere stadsgebieden omgeven waren door de talloze lichtjes van olielampjes in de *kampongs* die in en om de steden lagen.

Verder besteedde de Staatsmobilisatieraad aandacht aan het dirigeren van krachten naar die sectoren waar zij voor de defensie-inspanning van het meeste nut zouden zijn. Van alle mobilisabele reservisten (landstormers en miliciëns) werd nagegaan of zij bij een algemene mobilisatie inderdaad opgeroepen dienden te worden of beter hun normale werk zouden kunnen voortzetten; vastgesteld werd, wie dan bij de overheid en de particuliere bedrijven tot de z.g. noodformaties zouden behoren. Ook trachtte de Staatsmobilisatieraad gebruik te maken van de bevoegdheden welke uit de in september '39 afgekondigde Algemene Machtigingsordonnantie voortvloeiden: namens het gouvernement optredend, kon hij o.m., via het Binnenlands Bestuur, bepaalde personen bepaald werk geven of hen verplichten, bepaalde opleidingen te volgen – de bedoeling was vooral dat het aantal vakarbeiders en technici bij de metaal- en aanverwante industrieën belangrijk werd uitgebreid. In dat kader werd eind '39 besloten, alle vakarbeiders en technici die al bij de industrie in dienst waren, te registreren. De dirigerende werkzaamheid van de Staatsmobilisatieraad werd evenwel geen succes, vooral doordat de meeste inheemsen die men in een bedrijf elders tewerk wilde stellen, er bezwaar tegen hadden om te verhuizen.

Er was nog een ander belangrijk onderwerp dat de Staatsmobilisatieraad bezig hield: de vernielingen die zouden moeten worden uitgevoerd vlak voordat de Japanners een bepaald gebied in handen kregen, en de afvoer van de voorraden die men hun zou willen onthouden. Te dien aanzien moesten alle voorbereidende maatregelen gecoördineerd worden met die waartoe leger en marine hadden besloten. Wat de vernielingen betrof: die wilde men beperkt houden, waarbij men er van uitging dat de Japanners, als zij er in slaagden, zich van Indië of delen daarvan meester te maken, daaruit in elk geval in niet al te lange tijd weer verdreven zouden worden. Er werd derhalve besloten tot een vernielingsbeleid dat de Japanners zes maanden lang het gebruik van bepaalde